

kerhofu — 20 kr. srebra. Oj Lubničani! to je prenel — Fortschritt. Vi, kateri v Lubnici posterve lovite, kakor mi drugi pesek kraj naših potokov — si dajate za posterv 20 kr. plačati! — o ti nadloga ti! Toliko falejše so bile v Lučah. Luče prijetna ves z lepo farno cerkvo stoji na luki (wässriger Wiesengrund), odtod njeno ime. Daleko poznana gostoljubnost lučkega g. farneštra je storila, da smo na Lubno celó pozabili.

V Lučah sem prenočil. Moji tovarši pa so šli na planino h kmetu Planinšeku, in sadaj naj sledi, kaj so mi oni od svoje gorske poti povedali.

Kdor hoče na Ojstrico, mora v Lučah si vzeti voditelja. Lovec Krašovec je izveden in zvest voditelj.

Pri Planinšeku lahko se prenočuje. Ta prostodušni planinski kmet dobro oskerbi svoje goste, in ima dve snažni postelji za gorske potnike.

Drugi dan zgodaj se gré dalej naprej na goro Desko, s ktere se pride k jasnemu jezerčku, najmanje sto stopinj dolgemu in 50 stopinj širokemu.

Res čudna reč na tako visoki planini najti jezerce! Od ondod se gré na Korošco — prijetno goro in iz te se gré na veličansko Ojstrico. Ojstrica je 8000 šoljev visoka ojstra gora, ktera ima samo na narvišjem hribu do naj večega 6 sežnjeve planjave. Vidi se z verhunca bela Ljubljana, veličanski Veliki zvon (Veliki Glockner), vendar ne plača izgled iz te gore težavnega truda in mnogih nevaršín. Najni prijatelj farm. Orožen je ravno o pol dne stal na najvišjem verhuncu. Imenitno je cvetličje (flora) teh planí. Prinesel je prijatelj O. seboj lepo dišeče mahe (Moose) in cvetlice, za ktere vse je voditelj Krašovec vedel slovenske izraze. Še le zvečer ob šestih so prišli naši potniki v Solčavo.

Jaz sem drugi dan šel peš skoz nevarno „Iгло“ v Solčavo.

Pet stopinj od „Igle“ sem srečal dva gradčka profesorja: dr. Weinholda in Ilwofa. Weinholda poznaš iz njegovih bukev: „Nordisches Frauenleben“ in družih starinoslovskih člankov v raznih časopisih. Je to mlad človek prav prijaznega obličja, rojen Nemec iz Šlezkega. Ilwof je Gradčan, in kakor ti je znano — moj nasprotnik „in rebus literariis“ — vendar sva se prijazno pozdravila po starem načelu: „Amici personae, etiamsi inimici causae.“ Žal mi je bilo, da nismo mogli dalje vkupej ostati.

Kakošna je „Iгла“ in pot skoz njo — najprej skozi dve visoko moleči pečini nad globokim brezdnom, v katerem Savina teče, — si že bral v Seidelnovih in Weidmanovih topisnih knjigah. Ad vocem Weidmann. Ta znani „tourist“, pensioniran „Hofschauspieler“ je prebivavcem tukajšnjim hudo krivico storil, pisavši o njih, da so to: „räuberisches Volk.“ Nisem ti našel prijazniših in krotkejših ljudi, kakor so prebivavci teh planí.

Že od zdaleč vsakega nagovorijo, in mu povedajo, kje naj gré, ali odkod da je, in ne samo na čednem obličji, temoč tudi po mehkem jeziku lahko spoznaš krotko dušo njihovo.

V Solčavi je farna cerkev, in za farneštra služijo tukaj za svoje gostoljubnosti voljo daleč po svetu znani gosp. Jane, rojen Studenčan iz Dolenskega.

Ne najdem besed, s katerimi bi popisal njihovo ljubeznjivost, vsaki list spomenara pohvaluje z vso pravico njihovo prijazno obnašanje v latinskem, greškem, nemškem, angležkem, francozkem, talijanskem in slovenskem jeziku.

Spomenar za obiskovavce je osnoval nekdanji celjski gimnaz. prefekt H. Dorfmann in ga odperl z gerškimi in nemškimi distikami. Našel sem tudi slovenske verstice in sicer prvi, kateri je v ta spomenar slovenske verstice napisal, so naš preslavni rojak Anton Martin Slomšek, kateri so, ko špiritual celovškega semenišča prvokrat obiskali to tesno divjo-romantiško dolino.

Naj še Ti povem nekoliko imen gor solčavskih. Narimenitniše so: Škarje, Deska, Ojstrica, Ded, Baba,

Rimka ali Rinka, Divica, Aušava. Po Aušavi se je nekoliko dni prej medved skital in oves poceptal. Jaz nisem ga vidil, kakor tudi ne belk (belka Schneehuhn), ktere v teh planinah se nahajajo.

Ne daleč od Luč sem vidil precej globoko špiljo (Grotte) ali „parno“ kakor ljudi tukaj takšno votlino imenujejo. V logarovem dolu izvira Savina tako močna, da ne daleč proč že žene mliu. V tem dolu je tudi kislá voda ali solatina, zato nemško ime „Sulzbach“. Po slovenskem bi mogli pisati Solča ali Solčava, ker kisli vodi pravimo Solatina. Ljudstvo imenuje po nemškem kraji ta kraj: Žouca, Žoucuh, Žoucuhške planine.

Od težavnega pota truden nemorem Ti več kaj pisati. Bodi s tim zadovoljen. Drugikrat več. Z Bogom.

Vés Tvoj

Vitomar.

Ozir po Krajskem.

Jeršičeva prepád na Gojzdu.

Naj učenim natoroznancom in radovednim, o šolskih praznikih potujočim dijakom, kateri želé svojo domovino o njenih posebnostih bolje poznati, naznanim važno in redko natorno prikazen, ki jo na Gojzdu nad Kamnikom, čert ure od podfarne cerkve, utegnejo viditi in opazovati.

Je namreč okroglo brezdu, po svojem posestniku sploh „Jeršičeva prepád“ imenovano, ki ima blizo 2 čevlja v premerniku (Durchmesser). Kamen, notri zagnani, se sliši 12—15 sekund z ene skale na drugo padati in naposled v vodo šterbonkniti; letos sem ga pa, menda zavoljo suše, samo dvakrat v vodo pasti čul.

Privezali so enkrat k neki 90 sežnjeve dolgi vervi sviučeno kroglo in vso notri spustili. Ko jo ven potegnejo, vidijo, da je je 30 sežnjeve mokre, 60 pa suhe; toda krogla še ni bila na dnu.

Govori se, da je enkrat par uklenjenih volov notri padlo, in čez leto in dan so eno uro pod Gojzdom, v Tesnicah, na cesti, ki v Tuhinjsko dolino pelje, dobili pri ondotnem majhnem iztoku parklje enega vola; toraj terdijo tukajšni prebivavci, da bi utegnul v Tesnicah iztok te prepádi biti, kar pa je, po okolici soditi, malo verjetno.

Bil je enkrat neki knap iz Idrije na Gojzdu in spustili so ga po vervi v prepád. Sabo je vzel luč in zvonček. Ko nekaj čez 30 sežnjeve globoko pride, mu luč ugasne; on pozvončká in berž ga potegnejo gori. Vidil je skalo na skali in strašne, za lučaj dolge in široke stranske prostore in černe podobe, ktere so se kakor une bele v Postojnski jami pod zemljo nakapale. Veliko prostora je še, ki ga letá knap ogledal ni. Kaj je še le nižje od 30 sežnjeve? Kjer pa se knap bil ni, ni znano; sporočila pa imamo le od tega.

Naj bi pač blagi rodoljubi take in enake znamenitosti naše domovine opazovali in jih po „Novicah“ naznanaovali, da bi radovedni dijaki, ki o šolskih praznikih želé se po domovini kaj ogledati, imeli veliko lepega in znamenitega že ustreno ali pismeno povedati po „Novicah“ ali v od več strani željno pričakovanem lepoznanškem (beletrističnem) listu!

Bl. Sušnik,
učenc ec ljublj. nadgimnazije.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Reke. Tudi tukaj smo, hvala Bogu, srečno dokončali šolsko leto. — Sklep letošnjega šolskega leta je bil res zlo slovesen. Po dokončani službi božji v akademijski cerkvi sv. Vida smo šli učenci in učeniki v veliko praznično ozalšano sobo mestne šole za godbo in petje. Pavke in trombe so naznanile prihod verhovnega župana prečast. gosp. grofa Hohenwarth-a. Ko sta se grof in mestni gosp. prošt Cimiotti vsedla, je stopil neki učenc sedmošolec na uzvišeno mesto in je prav gladko latinsko govoril. Mično je